

1 Bevisbörda

1.1 Hur ser bevisbördereglererna ut?

När det gäller bevis bygger grekisk lagstiftning på dispositionsprincipen (*archi tis diáthesis*). Det innebär att rätten endast agerar på begäran av en part och beslutar på grundval av parternas yrkanden i sak och den begäran de lämnar in. Åtgärder vidtas på begäran av en part, såvida inte något annat föreskrivs i lag. Varje part behöver endast bevisa fakta som är av betydelse för domen i målet och som krävs för att stödja partens oberoende käromål eller genkäromål. Om bevisningen inte är tillräckligt stark avslås begäran om bevisupptagning.

1.2 Finns det undantag från bevisbördereglererna? Om ja, i vilka fall? Är det i sådana fall möjligt att komma med motbevisning?

Om lagen kräver att en omständighet ska bevisas är det godtagbart med motbevis, såvida inte det finns en regel mot detta. Omständigheter som är så välkända att det inte kan råda några rimliga tvivel om att de är sanna, eller som rätten känner till tack vare andra rättsliga förfaranden, beaktas automatiskt och måste inte bevisas. Rätten tar automatiskt hänsyn till allmänna erfarenheter, utan att kräva bevisning. Rätten tar på eget initiativ även hänsyn till lagar, seder och bruk i andra länder, men den kan kräva bevisning om den inte är bekant med dem.

1.3 Hur övertygande måste bevisningen vara för att läggas till grund för en dom?

Rätten bedömer bevisningen fritt och beslutar efter eget godtycke om utsagorna är sanna. I beslutet anger den skälen till sin slutsats. Om det i lagstiftningen anges att målet kan avgöras enbart på grundval av en sannolikhetsbedömning, t.ex. när det gäller en begäran om interimistiska åtgärder (*asfalistiká métra*), måste inte rätten tillämpa reglerna om bevisupptagning, godtagbara former av bevis och beviskraft, men får ta hänsyn till alla omständigheter den anser vara lämpliga för att ta ställning i sakfrågan.

2 Bevisupptagning

2.1 Måste en part begära att bevisning tas upp eller kan domstolen ibland ta initiativ till bevisupptagning?

Grundprincipen är att parterna föreslår och lägger fram bevisning. Rätten får dock på eget initiativ kräva att all bevisning som är tillåten enligt lag ska lämnas in, även om den inte har åberopats av en part.

2.2 Vad händer om en parts begäran om bevisupptagning godkänns?

Efter bevisupptagningen beslutar rätten i saken, såvida inte den anser att bevisningen var otillräcklig, i vilket fall den kan kräva att ny, ytterligare bevisning ska lämnas in.

2.3 I vilka fall får domstolen avslå en parts begäran om bevisupptagning?

Om rätten anser att den befintliga bevisningen är tillräcklig, eller om parten inte har lämnat in bevisningen inom den lagstadgade tidsfristen.

2.4 Vilka olika bevismedel finns det?

Bevisning enligt civilprocesslagen (*Kódika Politikís Dikonómias*), består av medgivanden, syn, sakkunnigutlåtanden, skriftliga bevis, förhör av parterna, vittnesmål, presumtioner i sak och edliga intyg.

2.5 Hur går vittnesförhör till? Skiljer de sig från förhör med sakkunniga? Vilka regler gäller för skriftlig bevisning och sakkunnigutlåtanden?

Sakkunniga (*pragmatognómones*) bistår rätten genom att lämna ett utlåtande i frågor som rätten ställer till dem. Rätten kräver vid behov att den sakkunnige ska vara närvarande vid alla eller vissa rättsliga åtgärder. Varje domstol har en förteckning över sakkunniga. I förordningar som utfärdas på förslag av justitieministern fastställs hur förteckningarna ska utformas och förvaras. Den domstol som prövar målet ger sakkunniga nödvändiga instruktioner om hur de ska utföra sin uppgift och fastställer särskilt a) om den anser det vara nödvändigt att de närvarar i något skede av det rättsliga förfarandet och b) om sakkunnigutlåtandet ska avges i rätten eller utarbetas av de sakkunniga på egen hand. Om inte annat fastställs av den domstol som prövar målet kan samma befogenheter utövas av en annan domstol som på begäran eller hänskjutning kan vidta rättsliga åtgärder avseende sakkunnigutlåtandet, eller av en ansvarig domare (*entetalménos dikastís*). Om ett skriftligt utlåtande krävs fastställer rätten en tidsfrist, inom vilken de sakkunniga ska lämna in sina utlåtanden. Domaren, eller rättens ordförande om det rör sig om flera domare, får förlänga tidsfristen på begäran av de sakkunniga och utan att parterna har kallats, om de sakkunniga anser att tiden inte räcker till för att utarbeta utlåtandet. Om det finns flera sakkunniga utför de allt som krävs för att utarbeta ett sakkunnigutlåtande och utarbetar sitt skriftliga utlåtande tillsammans. De träffas på inbjudan av någon av dem. Ett skriftligt utlåtande ska omfatta uppgift om arbetet de har utfört och åsikterna från varje sakkunnig, med skäl, och ska vara undertecknat av dem. Om någon av de sakkunniga inte är närvarande när utlåtandet utarbetas, eller vägrar att underteckna det, anges detta i utlåtandet. De sakkunniga eller en person som de har bemyndigat för ändamålet lämnar in det skriftliga utlåtandet till kansliet vid den domstol som utsåg dem, och saken registreras. Om utlåtandet lämnas in till kansliet vid en domstol som agerar på begäran eller hänskjutning från den ansvarige domarens domstol vidarebefordras utlåtandet omedelbart till kansliet vid den domstol som prövar målet. Rätten bedömer alltid sakkunnigutlåtandet fritt.

2.6 Har vissa bevismedel större bevisvärde än andra?

Ett muntligt eller skriftligt medgivande (*omología*) av en part i rätten eller inför den ansvarige domaren utgör ett fullständigt bevis mot den person som gör medgivandet. Medgivanden utanför domstol bedöms fritt på samma sätt som annan bevisning.

2.7 Är det obligatoriskt att använda ett visst bevismedel för att styrka en omständighet?

Avtal och handlingar av kollektiv karaktär kan inte styrkas genom vittnesutsagor om rättshandlingens värde överstiger 20 000 euro, och vittnesutsagor tillåts inte mot innehållet i skriftliga bevis, även om rättshandlingens värde är lägre än två miljoner drakma eller 20 000 euro. Vittnesmål tillåts dock i följande fall:

a) när elementär bevisning lämnas genom en handling med bevisvärde, vilket gör att det tycks troligt att rättshandlingen verkligen utfördes ("första skriftliga bevis", *archi éngrafís apódeixis*), b) om det finns en fysisk eller moralisk anledning till att handlingen inte kan uppvisas, c) om det påvisas att en handling upprättades men oavsiktligt har gått förlorad, d) om vittnesmål är motiverade genom rättshandlingens karaktär eller de särskilda omständigheterna kring rättshandlingen, särskilt om det gäller affärsförbindelser.

2.8 Är vittnen enligt lag skyldiga att avge vittnesmål?

Alla som kallas till vittnesförhör ska inställa sig i rätten och uppge fakta de känner till. Om personen inte inställer sig, utan motivering, ålägger rätten honom eller henne att betala kostnaderna på grund av frånvaron, och får också utdöma vite.

2.9 I vilka fall kan de vägra att vittna?

Följande personer har rätt att vägra att vittna: 1) präster, advokater, notarius publicus, läkare, apotekare, sjuksköterskor, barnmorskor, deras assistenter och partens biträde, när det gäller omständigheter som de har fått reda på inom ramen för sin yrkesutövning, och 2) personer som är släkt med parterna genom blodsband, äktenskap eller adoption upp till tredje släktled, i rakt nedstigande led eller på sidolinje, såvida inte de är släkt på samma sätt med alla parter, samt makar, tidigare makar och förlovade. Dessutom är ett vittne inte skyldigt att vittna om 1) sakförhållanden som skulle kunna leda till åtal för ett brott som begåtts antingen av vittnet eller av en släkting till vittnet enligt artikel 401.2 i civilprocesslagen, eller som skulle kunna misskreditera vittnet eller en sådan person, och 2) sakförhållanden som omfattas av tystnadsplikt.

2.10 Kan en person som vägrar att vittna straffas eller tvingas att avge vittnesmål?

Ett vittne som inställer sig i rätten men vägrar att vittna, trots att vittnet anmodas till detta, kan av domstolen åläggas att betala böter.

2.11 Finns det personer som inte får höras som vittnen?

Följande personer kan inte höras som vittnen:

Präster, när det gäller omständigheter de har fått reda på vid bikt.

Personer som vid tidpunkten för de berörda händelserna inte var förmögna att förstå dem eller inte kan delge vad de har bevittnat.

Personer som vid tidpunkten för de berörda händelserna hade en psykisk störning som begränsade deras omdömesförmåga och deras vilja, eller som har en psykisk störning när de ska höras.

Advokater, notarius publicus, läkare, apotekare, sjuksköterskor, barnmorskor, deras assistenter och partens biträde, när det gäller omständigheter som har anförtrötts dem eller som de har fått reda på inom ramen för sin yrkesutövning, och vilka omfattas av tystnadsplikt, såvida inte personen som anförtrödde dem informationen eller som tystnadsplikten avser tillåter dem att vittna.

Statstjänstemän och tjänstgörande militär personal när det gäller omständigheter som omfattas av tystnadsplikt, såvida inte ansvarig minister tillåter dem att höras.

Personer som har ett intresse i rättegångens resultat.

2.12 Vad är domstolens och parternas respektive roller vid vittnesförhör? När får ett vittne höras med tekniska hjälpmedel, till exempel videokonferens eller andra medier?

Innan vittnet hörs får det avlägga ed (en religiös ed eller en sanningsförsäkran). Vittnena hörs separat. Endast om det bedöms vara nödvändigt kan de konfronteras med andra vittnen eller med parterna. Vittnen lämnar sina vittnesmål muntligen. Vittnena ska uppge hur de fick reda på uppgifterna, och när det gäller bevisning grundad på hörsågnar ska de ange vem som gav dem informationen. Rätten får ogilla frågor som parterna eller deras biträden ställer till vittnena, om de är uppenbart meningslösa eller irrelevanta, och den förklarar vittnesförhöret avslutat om den bedömer att vittnet har uppgett allt det känner till om de omständigheter som ska bevisas. Rätten får på eget initiativ eller på begäran av en part besluta att en videokonferens ska hållas i ett visst mål. Rätten beslutar om den ska godta en sådan begäran, efter att ha bedömt om användningen av tekniken verkligen är nödvändig i förfarandet. Med hänsyn till omständigheterna i målet får rätten tillåta en begäran om videokonferens, men kräver samtidigt ytterligare garantier för att förfarandet ska genomföras på rätt sätt. Domaren, justitiesekreteraren och övriga personer som deltar i videokonferensen ska vara närvarande i respektive rum före den tidpunkt då videokonferensen ska inledas. Rätten avgör från fall till fall om en domare ska delta på den andra orten. Utrustningen sköts av domaren eller av behörig domstolspersonal. När det gäller konsulära myndigheter sköts utrustningen av en person som har bemyndigats av delegationschefen. Ett förhör via videokonferens genomförs i enlighet med de bestämmelser i civilprocesslagen som avser den berörda rättsliga åtgärden. Domaren avgör hur många personer som får vara närvarande i rummen. Han eller hon genomför förhöret och ger nödvändig vägledning åt de personer som är närvarande på båda platserna. Varje ledamot av rätten eller deltagare i rättegången har, med tillstånd från den domare som genomför förhöret, rätt att ställa frågor till närvarande parter, vittnen och sakkunniga. För att fastställa identiteten på personen i det andra rummet bistås domaren av justitiesekreteraren eller av en person i det andra rummet som har bemyndigats av konsulin. Den domare som leder förhöret beslutar när videokonferensen ska avslutas. Förhör av vittnen, sakkunniga och parter genom videokonferens anses ha ägt rum inför rätten och har samma bevisvärde som ett förhör inför sittande rätt.

3 Bevisvärdering

3.1 Om en part har skaffat fram bevisning på ett otillåtet sätt, hindrar det domstolen från att lägga den till grund för domen?

Rätten kan endast beakta laglig bevisning. Begreppet "laglig" bevisning (*nómima endeiktiká mésa*) omfattar även de sätt på vilka bevisningen har skaffats fram. Bevisning som har skaffats fram på ett otillåtet sätt är olaglig och beaktas inte.

3.2 Kan en parts utsaga användas som bevisning?

Ja, förhör av parterna godtas som bevis.

Senaste uppdatering: 14/11/2018

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.